

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **P. P.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, Křížová 25, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 1. 2015, č. j. X, v řízení o nesouhlasu Krajského soudu v Brně s postoupením této věci Městským soudem v Praze,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 41 Ad 20/2015 je místně příslušný Krajský soud v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal dne 16. 3. 2015 u Městského soudu v Praze žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalované, kterým zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 10. 11. 2014, č. j. X, jímž podle § 118a odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, uložila žalobci povinnost vrátit přeplatek na sirotčím důchodu ve výši 20.408 Kč, který vznikl za období od 8. 6. 2014 do 7. 10. 2014.

[2] Městský soud v Praze usnesením ze dne 9. 4. 2015, č. j. 2 Ad 10/2015 - 6 rozhodl o postoupení věc Krajskému soudu v Brně. Poukázal na § 7 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle něhož je ve věcech důchodového pojištění k řízení místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště. Z rozhodnutí žalované vyplývá, že bydliště žalovaného bylo před umístěním do věznice na adrese P. 22, tedy v obvodu Krajského soudu v Brně, který je místně příslušným soudem k přezkumu rozhodnutí.

[3] Krajský soud v Brně s postoupením věci nesouhlasil, a proto věc podle § 7 odst. 5 s. ř. s. předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o místní příslušnosti. Uvedl, že podle rozhodnutí žalované je žalobce od 13. 3. 2013 ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Jiřice, kde doposud pobývá. Z uvedeného je patrné, že místo trvalého bydliště vyplývající z Centrální evidence osob je jen formálním údajem a žalobce se skutečně zdržuje na adrese Věznice Jiřice, P. O. BOX 8, 289 22 Lysá nad Labem. Podle Krajského soudu v Brně je proto v dané věci dána místní příslušnost Městského soudu v Praze.

[4] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nesouhlas Krajského soudu v Brně s postoupením věci není důvodný.

[5] V posuzované věci jde o sirotčí důchod, pro určení místní příslušnosti krajských soudů se proto uplatní speciální pravidlo obsažené v § 7 odst. 3 s. ř. s., podle něhož „*ve věcech důchodového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody a ve věcech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, dávek státní sociální podpory, dávek pro osoby se zdravotním postižením, průkazu osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči a dávek pomoci v hmotné nouzi je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje*“.

[6] Nejvyšší správní soud skutkově obdobnou situaci, kdy žalobce byl rovněž v době podání žaloby ve výkonu trestu odnětí svobody, posuzoval již v usnesení ze dne 8. 6. 2004, č. j. Nad 79/2004 - 25, č. 371/2004 Sb. NSS. Dospěl k závěru, že „*za bydliště fyzické osoby podle ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s. je nutno považovat místo, kde tato osoba bydlí s úmyslem se zde zdržovat trvale. Určení místní příslušnosti podle druhého pravidla zde uvedeného, tj. podle místa, kde se navrhovatel zdržuje, se uplatní teprve tehdy, když místní příslušnost nelze určit podle pravidla prvního, a to např. proto, že v České republice neexistuje žádné místo, kde by navrhovatel bydlel s úmyslem zdržovat se trvale. Skutečnost, že navrhovatel je ve výkonu trestu odnětí svobody, nemá na určení místa jeho bydliště vliv, neboť z žádných skutečností nelze usuzovat, že by ve věznici bydlel s úmyslem dlouhodobě či trvale se zde zdržovat.*”

[7] Výše uvedený závěr potvrdil a rozšířil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 20. 3. 2013, č. j. Nad 17/2013 - 16. K pojmu bydliště uvedl, že „*rovněž dostupné komentáře občanského soudního řádu k pojmu ,bydliště fyzické osoby', kteréžto určuje její obecný soud, vychází z toho, že bydlištěm se rozumí místo pobytu, tedy místo, ve kterém se daná osoba zdržuje s úmyslem zdržovat se zde trvale. Tento pojem nelze zaměňovat s pojmem ,trvalý pobyt', jež užívají předpisy, které upravují evidenci obyvatel. Rozhodující tedy není, kde je fyzická osoba přihlášena k pobytu a jakou adresu má uvedenu v občanském průkazu či jiném dokladu totožnosti, ale její bydliště skutečné, faktické. Tím je třeba rozumět obec nebo městský obvod, kde daná osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat, tedy kde má byt, rodinu nebo kde pracuje, jestliže zde také bydlí*“.

[8] Vzhledem k citovaným závěrům, podle nichž je pojem bydliště nutné vykládat ve smyslu místa, kde osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat, nemá na určení místní příslušnosti vliv skutečnost, že se žalobce v současné době nachází ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Jiřice. Tato okolnost je na vůli účastníka nezávislá a je z povahy věci dočasná (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2015, č. j. Nad 87/2015 - 40).

[9] Pro určení místní příslušnosti v posuzované věci je nutno vycházet ze skutečnosti, že trvalý pobyt žalobce v P. je rovněž místem jeho bydliště, neboť ze spisu nevyplývá nic, z čeho by bylo možné usuzovat jinak.

[10] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud o nesouhlasu Krajského soudu v Brně s postoupením věci rozhodl podle § 7 odst. 5 s. ř. s. tak, že soudem místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci je Krajský soud v Brně. Tímto rozhodnutím Nejvyššího správního soudu jsou soudy vázány.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. června 2015

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu